

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CCXVI. — Izdan in razposlan 7. dne decembra 1917.

Vsebina: (Št. 466—469.) 466. Ukaz o izplačevanju obresti na določna imena glasečih se (vinkuliranih) zadolžnic VII. avstrijskega vojnega posojila po poštni hranilnici. — 467. Ukaz, s katerim se določajo najvišje cene za gorilni špirit (za špirit, denaturovan z obćim denaturovalom). — 468. Ukaz, s katerim se ustanavljajo najvišje cene za sveža jabelka. — 469. Ukaz o obliki in vsebini naznanil o nezdodah, ki jih je podajali po zakonitih predpisih o zavarovanju delavcev zoper nezdode.

466.

Ukaz finančnega, pravosodnega in trgovinskega ministra v porazumu z Vrhovnim računiščem z dne 10. novembra 1917. l.

o izplačevanju obresti na določna imena glasečih se (vinkuliranih) zadolžnic VII. avstrijskega vojnega posojila po poštni hranilnici.

Določila ministrstvenega ukaza z dne 24. julija 1915. l. (drž. zak. št. 212) o izplačevanju obresti na določna imena glasečih se (vinkuliranih) zadolžnic davka prostega $5\frac{1}{2}\%$ nega avstrijskega vojnega posojila po poštni hranilnici se uporabljajo tudi na plačevanje obresti VII. avstrijskega vojnega posojila, in sicer davka prostega $5\frac{1}{2}\%$ nega razdolžnega državnega posojila in davka prostih $5\frac{1}{2}\%$ nih državnih zakladnih listov.

Schauer s. r.

Wimmer s. r.

Wieser s. r.

467.

Ukaz urada za prehranjevanje ljudi v porazumu s finančnim ministrom z dne 30. novembra 1917. l.,

s katerim se določajo najvišje cene za gorilni špirit (za špirit, denaturovan z obćim denaturovalom).

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. l. (drž. zak. št. 307) se ukazuje tako:

§ 1.

Ako se prodaja gorilni špirit v vozovih-kotlih ali sodih z več nego 500 litri meroskusne prostornine, velja cena K 170.— za 10.000 litrskih odstotkov, ki jo je določilo središće za špirit z odobrenjem urada za prehranjevanje ljudi v porazumu s finančnim ministrom. K tej ceni se pribije kontrolna pristojbina ter cena za sredstvo, s katerim se meša, nadalje posojilna pristojbina za vozove-kotle in sode skupaj K 8.50 za 10.000 litrskih odstotkov.

Cena se umeva voznine prosto na železniško postajo, najbližjo namenišču brez kakih mestnih davščin.

§ 2.

Ako se prodaja gorilni špirit v shrankah, ki imajo čez 25 do vstevši 500 litrov meroskusne prostornine, se v trgovinskem prometu na debelo ne sme preseči cena K 183.—.

Ta cena se umeva za vsakih 10.000 litrskih odstotkov netto cassa, voznine prosto na železniško postajo, najbližjo namenišču, vstevši posojilno pristojbino za shranke, toda brez kakih mestnih davščin.

V primerih, v katerih se pripelje blago z vozom na namenišče, ker ga ni mogoče prevažati po železnici, naj politično okrajno oblastvo določi primeren priklad; pravtako naj dopušča politično okrajno oblastvo za dovozne stroške od bližnje železniške postaje, ki so običajni v kraju, primeren priklad k najvišji ceni.

§ 3.

Cene v prodaji na drobno, t. j. ako se proda manj nego 25 litrov, ne smejo presegati po sprednjem paragrafu v trgovini na debelo dopustnih cen za več nego k večjemu 8 odstotkov, na Gališkem in v Bukovini pa ne za več nego k večjemu 12 odstotkov.

V teh mejah naj določi politično deželno oblastvo ali po njegovem naročilu politično okrajno oblastvo cene za nadrobno prodajo denaturiranega spirita.

Tako določene cene v nadrobni prodaji se umevajo za liter z 90 odstotki vsebine alkohola, izvzemši obalko. Za blago z več stopnjami se zviša cena razmerno.

§ 4.

Prodajalci na drobno so dolžni določila tega ukaza ter za nadrobno prodajo določene najvišje cene za gorilni špirit poodčiti v svoji prodajalnici.

Politična oblastva prve stopnje morajo pripravno nadzorovati, da se prodajalci držé za nadrobno prodajo denaturiranega spirita določenih najvišjih cen.

§ 5.

Prestopke določil tega ukaza in na njegovi podstavi izdanih predpisov kaznujejo na prodajalcih politična oblastva prve stopnje z denarnimi kaznimi do 20.000 K ali z zapornimi kaznimi do šest mesecev.

§ 6.

Ukaz trgovinskega ministra v porazumu z udeleženiimi ministri z dne 8. novembra 1915. l. (drž. zak. št. 332), s katerim se določajo najvišje cene za špirit, denaturovan z obćim denaturovalom, se razveljavlja.

§ 7.

Ukaz dobi moč dne, katerega se razglasi.

Höfer s. r.

Wimmer s. r.

468.

Ukaz urada za prehranjevanje ljudi z dne 4. decembra 1917. l.,

s katerim se ustanavljajo najvišje cene za sveža jabelka.

Na podstavi zakona z dne 24. julija 1917. l. (drž. zak. št. 307) se ukazuje:

Cene pridelovalcev.

Kadar prodaja pridelovalec jabelka tuzemskega pridelka v svežem stanju, se ne smejo presegati nastopne najvišje cene:

- a) Kadar se prodaja od mesta pridelovanja K 44.—
- b) kadar se dostavlja k skladišču veletržca 50.—

Te najvišje cene se umevajo za 100 kg nesoriranega blaga (izvzemši odpalo sadje) brez omota.

§ 2.

Kadar prodaja pridelovalec sortirano blago od nakladne postaje po železniškouradno dognani teži ali na trgih, kolikor se ne prodaja v obliki trgovine na drobno, to je porabniku v množinah izpod 5 kg, ali podelovalcem ali trgovcem na drobno tudi izven trgov, se ne smejo presegati nastopne najvišje cene:

1. Za sadove brez hib in poškodb, kakor da so močno obtisnjeni, črvivi, pokvečeni, krastavi, da niso zadosti dozoreli na drevesu (v zabojih, košarah ali gole), in sicer:

a) za fina namizna jabelka, to so sadovi brez hib in poškodb tistih vrst, ki jih določi urad za prehranjevanje ljudi in objavijo politična okrajna oblastva, v času

do 31. dne januarja 1918. l. 90 K
do 28. dne februarja 1918. l. 95 „
od 1. dne marca 1918. l. 105 „

b) za navadna namizna jabelka, to so sadovi brez hib in poškodb naslednjih vrst: štajerske mašančke, brunška, hasliška, renski krivi pecelj v času:

do 31. dne januarja 1918. l. 75 K
do 28. dne februarja 1918. l. 80 „
od 1. dne marca 1918. l. 90 „

2. za gospodarska jabelka (vštevši navadna jabelka za čežano, kompot in štruklje), to so z roke obrani, sortirani sadovi v sodih ali goli v času

do 31. dne januarja 1918. l. 60 K
do 28. dne februarja 1918. l. 65 „
od 1. dne marca 1918. l. 75 „

3. za jabelka za mošt, to so vrste, ki se redno porabljajo za izdelovanje jabolčnika, 25 K.

Te cene se umevajo za 100 kg zdravega za trg sposobnega blaga brez omota. Všteti so tudi stroški dovoza na nakladno postajo, na trg ali do podelovalčevega obratovališča, oziroma k prodajalnici trgovca na drobno.

Ako se prodajajo fina in navadna namizna jabelka, kojih kakovost ne ustreza pod 1 navedenim pogojem, torej fina in navadna namizna jabelka zelo obtisnjena, črviva, pokvečena, krastava, ki niso zadosti dozorela na drevesu, se zniža najvišja cena za 20 odstotkov.

Cene v trgovini na debelo.

§ 3.

Kadar prodajajo veletržci jabelka tuzemskega pridelka, se ne smejo presegati nastopne najvišje cene:

Kadar se prodajajo	v času	od nakladne postaje	na trgih ali podelovalcem ali trgovcem na drobno tudi izven trgov
		K	K
Fina namizna jabelka (§ 2, točka 1 a)	do 31. dne januarja	90	115
	do 28. dne februarja	95	119
	od 1. dne marca	105	129
Navadna namizna jabelka (§ 2, točka 1 b)	do 31. dne januarja	75	98
	do 28. dne februarja	80	103
	od 1. dne marca	90	113
Gospodarska jabelka (§ 2, točka 2)	do 31. dne januarja	60	82
	do 28. dne februarja	65	87
	od 1. dne marca	75	97
Jabelka za mošt (§ 2, točka 3)		25	38

Te cene se umevajo za 100 kg zdravega za trg sposobnega blaga, ako se prodaja od nakladne postaje, brez omota. Všteti so tudi stroški prevoza in dovoza na trg ali do podelovalčevega obratovališča (prodajalnice trgovca na drobno), oziroma, ako se prodaja od nakladne postaje, stroški dovoza na to postajo.

Ako se prodajajo fina in navadna namizna jabelka, kojih kakovost ne ustreza v § 2, točka 1, navedenim pogojem, torej fina in navadna namizna jabelka zelo obtisnjena, črviva, pokvečena, krastava, ki niso zadosti dozorela na drevesu, se zniža najvišja cena za 20 odstotkov.

Sadje za luksus.

§ 4.

V tem ukazu ali na njegovi podstavi ustanovljene najvišje cene ne veljajo za takozvato sadje za luksus, to so izbrani posebno veliki sadovi brez hib naslednjih vrst jabelk:

Ananas-renetka, Coxova pomerančna renetka, žlahtno češko, žlahtnordeče, žolti bellefleur, gravensteinsko, kalvil, kanadska renetka, Zallingerjevo slastno, preslastno, London Pepping, mantovansko, jabelka za punš, rdeči in beli rožmarin, boskoop-ska lepotica, špičasti kosmač.

Ako se prodajajo srednjeveliki dobri sadovi teh vrst, ali ki imajo samo lepotne hibe (zlasti v trgovinskoobičajnih omotih I b in II blago v zabojih), veljajo za 100 kg naslednje najvišje cene:

a) od nakladne postaje K 120.—

b) na trgih ali, ako se dostavlja k prodajalnici trgovca na drobno 145.—

Ako se prodajajo sadovi teh vrst, ki imajo hibe, kakor da so zelo obtisnjeni, črvivi, pokvečeni, krastavi, niso zadosti dozoreli na drevesu, pa veljajo nastopne najvišje cene za 100 kg:

a) od nakladne postaje K 90.—

b) na trgih ali, ako se dostavlja k prodajalnici trgovca na drobno 115.—

Cene v trgovini na drobno.

§ 5.

Najvišje cene za prodajanje jabelk na drobno v svežem stanju naj določi politično deželno oblastvo s pričetkom veljavnosti najkasneje 17. dne decembra 1917. l. Za občine izpod 5.000 prebivalcev se morejo pooblastiti politična okrajna oblastva, da določijo cene za trgovino na drobno istim pričetkom veljavnosti.

Obča določila.

§ 6.

Kdor terja za sveža jabelka višjo ceno nego v tem ukazu ali na podstavi tega ukaza ustanov-

ljene najvišje cene, jo dá sebi ali komu drugemu dati ali obljubiti, tega kaznuje politično okrajno oblastvo z zaporom od enega tedna do 6 mesecev, ako dejanje ne spada pod strožjo kazen. Poleg kazni na svobodi se more naložiti denarna kazen do 10.000 K.

Istim kaznim kakor storilec zapade, kdor napelje koga drugega k enemu teh dejanj ali sodeluje pri njega izvršitvi.

Ob kaznovanju se more tudi razsoditi, da se izgubi obrtna pravica za vedno ali za določen čas.

V kazenski razsodbi se more tudi izreči, da zapade blago, katerega se tiče kaznivo dejanje, vseeno ali je storilčevo ali ne, ali da zapade njega izkupilo v prid državi.

§ 7.

Ta ukaz dobi moč 7. dne decembra 1917. l. Hkratu izgubi moč ukaz urada za prehranjevanje ljudi z dne 22. julija 1917. l. (drž. zak. št. 303), s katerim se ustanavljajo najvišje cene za sveža jabelka.

Höfer s. r.

469.**Ukaz ministra za notranje stvari z dne 6. decembra 1917. l.**

o obliki in vsebini naznanil o nezgodah, ki jih je podajati po zakonitih predpisih o zavarovanju delavcev zoper nezgode.

Na podstavi § 29 zakona z dne 28. decembra 1887. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1888.) o zavarovanju delavcev zoper nezgode se ukazuje tako:

§ 1.

Naznanilo o nezgodi mora obsegati podatke

1. o obratu, v katerem se je dogodila nezgoda,
2. o imenu, starosti, stanovanju, opravi in delovnem zaslužku ponesrečenca.

3. o času in kraju nezgode,

4. kje in kako je nastanjen poškodovanec, ter o njega zdravniškem zdravljenju.

5. o bolniški blagajnici, kateri je pripadala poškodovana oseba,

6. kakšna je poškodba, in o že obstoječih ali pričakovanih posledicah poškodbe,

7. o upravičenih zaostalih, ako se je kdo smrtno ponesrečil,

8. kaj je povzročilo nezgodo in kako se je dogodila (kolikor mogoče natančen opis),

9. o pričah samovideciv nezgode.

§ 2.

Za naznanila o nezgodah je porabljeni obrazce, ki jih založijo pristojne zavarovalnice zoper nezgode in za katere je treba enako kakor za njih premembe odobrenja nadzornega oblastva.

§ 3.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve namesto ukazov z dne 24. januarja 1889. l. (drž. zak. št. 12) in z dne 5. junija 1901. l. (drž. zak. št. 65).

Toggenburg s. r.

